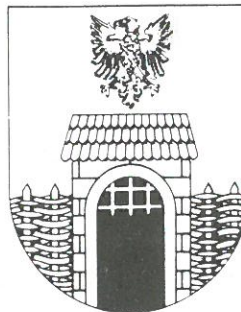

PILISVÖRÖSVÁR *Ma* 1993

PILISVÖRÖSVÁR NAGYKÖZSÉG LAPJA

5. évf. 52. szám Február

Ára: 35 Ft.

Tisztelt Olvasóink!

A „Pilisvörösvár Ma” című újságot eddig is önköltségi alapon tartottuk fenn, csak arra törekedtünk, hogy a lap nyomdai költségét előteremtsük. A lap eddigi nyomdai költsége az általános áremelések és az ÁFA hatására 35 forintra emelkedett.

Tisztelettel kérem olvasóinkat, hogy vállalják a 10 forintos áremelés áldozatát, csak így biztosítható, hogy az ötödik évébe lépő helyi lapot továbbra is fenntartsuk.

Úgy vélem, hogy Vörösvár polgárainak az érdeke, talán nem kis büszkesége, hogy ez a községi lap - úgy mint minden szomszédos községben - működik, tájékoztat a község történéseiről és egyéb közérdekű kérdésekről, információkról.

Ez a lap Vörösvár polgáraié, ezért kérem olvasóink megértő segítségét, vásárolják meg a lap minden számát, segítségük viszonzásaként törekszünk a lap további fejlesztésére és megőrzésére.

Dr. Havasi László
szerkesztő

Tartalomból:

Községünk 1993 évi költségvetése

Hírek-tájékoztatások:

csatornázás,

Expo-tervek,

vezető váltás a

községgondnokságnál,

mentőállomás,

az általános rendezési tervről,

új egyesületek,

Mama Klub programja,

községi lakások, ingatlanok,

új igazgató a Templomtéri

iskolában,

Földkiadó Bizottság.

Egyházi hírek

Egészségügyi tanácsok:

a szemészetéről.

Környezetünkért

Napos Oldal Szociális Központ

első éve

Programok

Szolgáltatások

BESZÉLJÜK MEG...

Községünk 1993. évi költségvetését

Az elmúlt két év során soha olyan könnyű, és mégis annyira fájdalmas feladata nem volt képviselőtestületünknek mint most az 1993. évi költségvetés első olvasatának tárgyalásakor. Könnyű volt a dolgunk, mert már szinte minden korábban elhatározott, nehéz volt a szívünk, mert korábbi elhatározásaink igazi következménye most mutatkozott meg.

Nos lássuk sorjában. Minden előzetes híresztelés, sajtópánik sőt polgármestertársaim kijelentése ellenére elmondhatjuk: költségvetésünk állami hozzájárulási főösszege az idén is nagyobb mint a tavalyi, nevezetesen kb. 23%-al, ami az inflációs jóslatok felett áll. S ha kormánypártiként az optimistább jóslatot fogadom el, akkor az állami hozzájárulás költségvetésünkhöz 5%-al nőtt. Ugyanígy nőtt az egyensúlyban lévő költségvetés főösszege, ami 375 millió forint, tehát a tavalyi költségvetéshez képest 19%-os a növekedés.

Viszont, ha elfogadjuk, hogy az állami hozzájárulás 5%-al nőtt akkor a 19%-os összes növekedés saját bevételeink növelésével keletkezik, ami a község saját gazdasági potenciáljára utal. Ez pedig öröndetes jelenség a község felelősen gondolkodó polgárai számára. Felelős gondolkodás alatt értem, annak megértését, hogy helyi viszonyok között is érvényesül az az elv: felhasználni, elosztani is csak annyit lehet amennyit a település közössége, adófizető polgárai előállítanak, illetve amilyen mértékben vállalkoznak a közterhek viselésére.

A legszűkebb értelemben vett közteherviselés a helyi adó és a személyi jövedelemadó. Látható, hogy a helyi adó, előirányzott bevétele háromszorosa a '92. évinek. E növekedés tervezésére az adott okot, hogy 1992-ben a tervezettet meghaladta a bevétel. Ez jogosít fel ilyen remények táplálására, sőt némely adófizetővel új típusú kapcsolat kialakítására.

1992-ben legnagyobb adófizetőnk a TERRANOVA volt.

Ha a bevételi oldalon ennyi újdonság, szerény optimizmusra okot adó jelenség figyelhető meg, miért a bevezetőben felvetett sok gond?

Nos költségvetésünk kiadási oldalának elemzése után mindez világossá válik. Aki az ideai költségvetés koncepciójának kialakítására összehívott közmeghallgatáson részt vett; tudja, hogy a képviselőtestület az idei évet az intézményeink igényei prioritásának figyelembevételének szándékával határozta meg. E szándék a költségvetés intézményi kiadási oldalának meghatározásából, 243 millió forint, világosan kiolvasható. Az intézmények ki-

adásai 30%-al nőnek. A növekmény elsősorban a bérének a törvényben az 1994-es évben kötelezően előírt mértékének 80%-os ezévi beállítására szolgál, természetesen minden egyéb bérvonzatú igény kielégítése mellett. Az értékek az intézmények számításai alapján lettek beállítva. Tehát rögzíthetjük, hogy igényeiket kielégítettük. Ezek után reméljük, hogy elvárható színvonalú munkát produkálnak intézményeink, amit vezetőiknek keresztül meg is kell követelnünk. Az intézmények dologi kiadás-növekedéséről tavalyi bázis adat hiányában most még nem tudunk nyilatkozni, de érdemes felidézni a január 14-i testületi ülés éjjel egy óra körül kialakult hangulatát, amikor is szinte minden intézményvezető a béren kívüli kiadások növelését kérte, és csak a könyvtár vezetője ígérte meg, hogy a kapott összegből megoldja a gázfűtést és ezzel tulajdonképpen a dologi költségráfordításait csökkenti.

E megjegyzés nem azt jelenti, hogy elfelejtettem azt, hogy intézményeink költség kielégítése az intézményi fejlesztésekre előirányzott 27 millió forint, ill. a községi fejlesztésekre előirányzott 56 millió forintból kb. 10 millió forint átcsoportosításával vált csak lehetővé. Ez a tény intézményvezetőink felelősségét jelentősen előtérbe helyezi az éves gazdálkodási köteleesség területén. A kérdés már korábban elhangzott: ha nem tudok például gázfűtésre átállni, akkor az éves olajkán karbantartás és olajmennyiség terheli a dologi költségvetésemet. E kérdésben helyes gondolkodásmódra legyen példa a Zrinyi utcai óvoda vezetőjének stratégiája. Az óvoda szakember bekapcsolásával kimutatta, hogy a kazánkarbantartás és a két energiahordozó (olaj-gáz) közötti különbség fedezi a gázra való átállás költségeit. E konkrét számításokat a képviselőtestület elé tárva év közi, sőt év végi költségvetés átcsoportosításra volt hajlandó a képviselőtestület. Nem véletlen tehát az igényünk a vezetők felé a felelős gazdálkodás megkövetelésére, illetve az erről való meggyőződési lehetőségének, a szigorú ellenőrzés igényére. Az előbb vázolt - helyesnek látszó - koncepció áldozatául esik jónéhány már-már elkötelezett fejlesztési igényünk, mint pl. községi monográfia idei kiadása, a Német Nemzetiségi Képzési Központ továbbépítésének lehetősége, iskola-kert és a község jelentős részének csapadékvíz elvezetése, csapadékvíz elvezetés a nádasig meg lesz oldva, csak az élővízbe való bevezetés szenved késedelmet. A kialakult helyzetnek ez a fájdalmas vonzata - fejlesztési tevékenységünk lendülete érezhetően megtört.

Ez a helyzet rögtön felveti a kérdést, mire marad még időnk? Természetesen nem abban az értelemben, ahogy ez a parlament és a kormány részéről jelentkezik: átbil-lent-e már társadalmunk a kommunista diktatúrából a parlamentáris demokrácián alapuló társadalom irányába, a visszafordíthatatlan átalakulások után önfenntartó, átadható társadalommá vált-e. Szűkebb hazánkban olyan feladatok is voltak kisebb mértékben, de a nagy változá-

sokat az infrastrukturális lemaradásban kell végrehajtani. Ha így tekintem, azért nincs nagy megtorpanás, a szennyvízcsatorna Észak-Déli gerincvezetékét az idén szeretnénk üzembe helyezni.

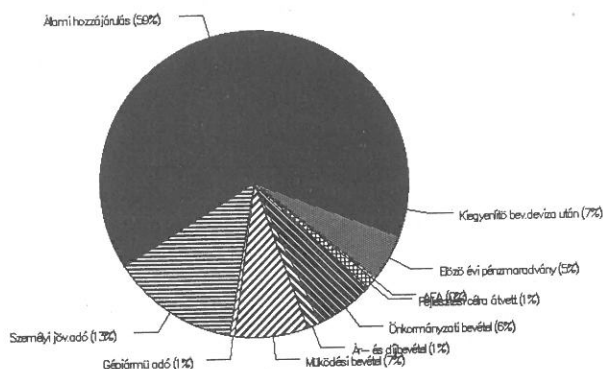
Az év végére kell szerződés szerint a MATÁV Rt.-nek kb. 1400 telefont üzembe helyezni. A szakorvosi rendelőintézet bővítéseként épülő Pilisvörösvári Mentőállomás építését közel fele részben Pilisvörösvár község adja. A csatornatársulás szervezéséhez szükséges tervek, engedélyeket, céltámogatási pályázatot előkészítettük, ha igaz a meg nem erősített információ, hogy a csatornatársulás állami támogatása lehetővé válik, akkor az ősz környékén beüzemelő vezetékre ráköthetnek a társulatba szerveződő vörösváriak.

A költségvetés végleges formáját január 28-án tárgyalja a képviselőtestület. A még nyitott kérdések itt kerülnek eldöntésre, esetleges módosítások még végbevihetők. Az ott kialakított költségvetési rendeletet a szokásos csatornákon nyilvánosságra hozzuk.

Botzheim István
polgármester

Pilisvörösvár bevételeinek és kiadásainak alakulása az 1993-as évben

Pilisvörösvár község bevételei (Mft)
1993

Születések

Szívből gratulálunk és együtt örülünk a szülőkkel, a most született gyerekeiknek

Rácz Erik

Rácz János és Horváth Rózsa fia

Wieszt Balázs

Wieszt Pál és Kiss Mária fia

Horváth Roxana

Sárközi Zoltán és Horváth Tünde leánya

Karlovcics Jullanna

Karlovcics Tivadar és Payer Judit leánya

Tóth Péter

Tóth Péter és Jurák Erzsébet fia

Sáradi Flóra

néhai Sáradi István és Porkoláb Ildikó leánya

Juhász Soma

Juhász Ferenc és Ligeti Katalin fia

Stolcz Bianka

Stolcz József és Nemcsik Andrea fia

Sztojka Dávid

Sárközi József és Sztojka Mária fia

Magyar Csongor

Magyar Endre és Laczkovics Irén fia

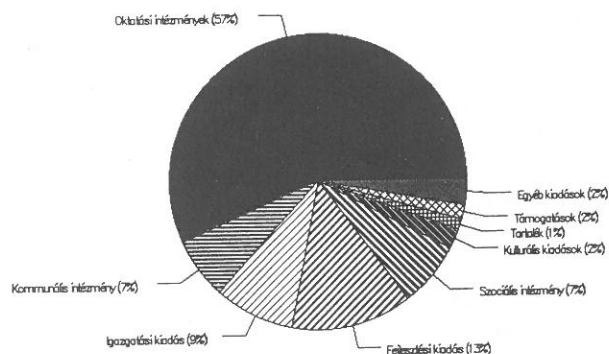
Szauer Tímea

Szauer István és Piokker Judit leánya

Varga Tamás

Varga János és Banadics Márta fia

Pilisvörösvár község kiadásai (Mft)
1993

Hírek - Tájékoztatások

Pályázat '48-'56-os emlékmű tervezésére

A Pilisvörösvári Önkormányzat (2085 Pilisvörösvár, Bajcsy tér 1.) nyilvános pályázatot hirdet 48-56-os emlékmű tervezésére. Az emlékművet Pilisvörösvár közterén kívánják felállítani.

Pályázati feltétel:

- művészeti értékű alkotás legyen,
- amelyet léptékhelyes maketten kell megküldeni
- a Polgármesteri Hivatal címére
- 1993. február 28-ig.
- A pályázó rövid leíratban ismertesse az emlékmű anyagát (kő, fém stb.) méretét, az alkotói tiszteletdíj összegét, illetve az alkotott mű megvalósítási idejét és összegét a felállítással együtt.

Álmok?

...a csatornázásról Vörösváron

A polgármester úr bejelentette, hogy Vörösváron járt Manhertz Erzsébet nővér, hogy megsejmelje a Szent Erzsébet Otthon lendületes ütemű építkezését. A nővér egyben átadta polgármester úrnak az öt millió forint átutalásáról szóló értesítést is a szennyvíz csatorna észak-déli fővezetékének létrehozásához (ez az összeg jóval több mint amennyi arányosan járna hozzájárulás címén).

Az előbbieket gondolat-társításként vetik fel a helyzet komolyságát, a Szent Erzsébet Otthon a tervek szerint 1993 vége felé (lehet, hogy már előbb is) kezdi meg működését, ehhez szükséges, hogy a csatorna ehhez szolgáló szakasza addig elkészüljön, s így jön a másik - társult - gondolat, e szakaszhoz csatlakoztatható lakossági területek mire számíthatnak, tovább menve, a község teljes területe mikor részesedhet ebből a fontos kommunális áldásból?

Ebben a kérdésben faggattuk a polgármester urat lapunk részéről is, válasza a következőkben foglalható össze.

A szennyvíz csatorna fővonala a legmélyebb, egyben a legzviszebb területen vonul végig, a hosszúréti patak völgyében. Ennek megfelelően a község alsó, keleti részét kapcsolná be: kezdődik a Tél utcánál (a temető alatt) érinti a Szent Erzsébet, Balaton, Madách, Arany J. utcát. A nyomvonal érkezik a Bányató, Tűzoltó, Báthori utcán ke-

resztül Szent Erzsébet Otthonig. Mindazok a polgárok akik ettől a vonaltól keleti irányban laknak ráköthetnek a csatornára. Az önkormányzat megkezdte a társulás szervezését, 10-15 személy vállalkozott erre, elkészítettük a társulás részletes terveit, ennek alapján lehetőség lesz a vállalkozók kijelölésére is. A költség 12 millió forintra tehető, a Parlamenthez Pályázatot nyújtottunk be, az összes költség felét az állam fedezné, ez már meg van szavazva, ha minden létrejön - előzetes számítás szerint - 50-60.000 forint lehet az egy családra jutó költség. Ha a társulás létrejön 1993. augusztusban már üzemelő észak-déli gerinc vezetékre rá lehet kötni. Mindez pénz kérdés, állami támogatás nélkül ellehetetlenülne, az említett családonkénti összeg kb. kétszeresére kellene számítani. A határidő kötött, mivel a Szent Erzsébet Otthon '93 őszén akarja fogadni a gondozottjait, ezt megelőzően a csatornát üzembe kell helyezni. Ha a feltételek meglesznek, a társulás is beindul a terv is megvalósul. A gyors szervezés érdekében nem a teljes területet kívánjuk beszervezni, ahol az utcában lehetőséget látunk, ott szervezünk.

A társulás önkéntes alakulás, van-e mégis kötelező jellege?

A szennyvíz csatorna hozzájárulás akkor kötelező, ha az érdekeltek kétharmada vállalja a rákötést. Természetesen ez a nagyobb érdek, hogy valamennyi érdekelt vállalja, így gyorsabb és olcsóbb a megvalósítás, de a közérdek, a környezet, ezen keresztül az ember védelme a célunk.

Expo-tervek Vörösváron

Az 1996-os világkiállítás a vörösvári önkormányzatot is foglalkoztatja, annál inkább, mert Vörösvár igen kedvező közelségben van a tervezett fővárosi kiállítási területhez. Ezen kívül igen szerencsés az is, hogy Vörösvár, mint a legnagyobb nemzetiségi település ide fogja vonzani a német területekről érkező látogatókat. Vörösvárnak az eddig kialakított kulturális kapcsolatai még inkább alátámasztják az előbbieket, jól szervezett kulturális egyesületek hazai németföldi szereplései aranyfedezete lehet a remélhető sikernek. A kulturális kapcsolatok mellett kíváló lehetőség az idegenforgalom, a vendéglátás is igen kedvező fellendülést hozhat a vállalkozóknak, de szélesebb körben a lakosságnak is.

Az említettek jegyében tervezi Vörösvár-Hajós község önkormányzata a „Dunamenti svábok” találkozóját is. A képviselőtestület támogatja az Expoban való részvételt, ezzel kapcsolatban pályázatokat szándékozik előterjeszteni. Az önkormányzat ennek jegyében várja a polgárok,

az iskolák pedagógusai, egyesületek, vállalkozók részéről az ötleteket, elképzeléseket, tegyük még vonzóbbá Vörösvárt, ismertessük meg magunkat még szélesebb körben is a népi- nemzetiségi kultúránkon, természeti adottságaink kihasználásán keresztül.

Váltás a Községgondnokságnál

Gyökér Ildikót, a Községgondnokság vezetőjét az önkormányzat felmentette, gyakorlatilag május végén szűnik meg a munkaviszonya. A felmentésre, egyben Árvai György képviselőnek önkormányzati biztосként való kijelölésére a gondnokság hatékonyabb, gazdaságosabb működésének biztosítása érdekében került sor. Az is célkitűzés volt, hogy a község ellátása ne kerüljön veszélybe, hétköznapi fogalmazásban: a szemetet elviszik ugye?

A gondnokság jelenlegi helyzete a költségvetés tükrében: ez évben 14 millió forint bevétel, 22 millió forint kiadás, 6 millió forint önkormányzati támogatás mellett a fedezetlen hiány 2 millió forint - Árvai úr tájékoztatása szerint. Egyértelműen arra van szükség, hogy ezeken az árnyokon javítsunk, növelni kell a bevételt, csökkenteni a kiadást.

A 22,5 millió forintos kiadásból 13 millió forint bérköltség, ennek csökkentését azonban úgy kell megoldani, hogy ez a gondnokság működőképességét ne veszélyeztesse és ne okozzon súlyosabb szociális problémát sem.

A bevétel növelését a jelenlegi három tevékenységi terület racionalizálásával tervezi az önkormányzati biztos a következők szerint:

- a személyszállításnál új tarifát kell megállapítani, mivel többet szállítanak el, mint amennyit kiszámláznak. Külön kell választani a lakossági, az intézményi és a vállalkozói tarifát.
- szennyvíz szippantásnál a szállító kocsira szerelt mérőkészülékekkel teszik ellenőrizhetővé a mennyiséget, az annak megfelelő költséget, díjat. E kérdésnél már felmerül a probléma, hogy létezik a vállalkozói szféra, a gondnokság szállítási díjában a lerakás, kezelési díj, az indulási alap, ehhez járul még az egyéb ráfordítási költség és valami kis haszon, együtt képezi az árat. E területen már verseny van, ami kialakít egy minimál árat, ott a csapda, hogy a fix költségeken nem lehet változtatni, ha a lerakást takarítják meg, nem viszik be a szállítmányt a szennyvíztisztítóba - szántóföldön, gorombább esetben az élővízbe ürítenek - súlyos környezeti problémát okoznak. A parlamenti támogatást, m³-ként 95 forintot akkor vehetik igénybe, ha a szennyvíz a telepre - mérhetően - beérkezik. Ebből a támogatásból eddig szippantó autót vettünk, költséget álltunk. A községgondnokság csak az intézményből szállított, ma van egy kisebb szabad kapacitás is. Ezzel kialakul egy minimál díj, fontos kérdés, van-e műszer a kocsin? Így ellenőrizhető az elvitt mennyiség, fél- vagy tele autó ment ki a az ud-

varról, a polgár a kedvezőbbet veheti igénybe. A két szektor egymás melletti működése teszi lehetővé, hogy a lakosság ne kerüljön kiszolgáltatott helyzetbe.

- Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások bérleti díjának rendezése is fontos az indokolt bevétel elérése szempontjából. Erre azonban akkor kerülhet sor, ha műszaki, minőségi felmérést végeznek, figyelemmel a szociális szempontokra is. A gondnoksági bevételek emelése érdekében a jelenleg kihasználatlan üzemhelyiségeket, ezekhez tartozó rakodó-gazdasági területek bérbeadását is tervezik. Az érdeklődők ajánlatait, egyenlőre határidő kitűzése nélkül máris fogadják a gondnokság, önkormányzat részéről.

Mentőállomás helyzetéről

A képviselőtestület tárgyalta a mentőállomás létrehozásával kapcsolatos kérdéseket. Ismeretes, hogy Vörösvár már két évvel ezelőtt elkötelezte magát a Szakorvosi Rendelőintézet melletti mentőállomás építésére.

A vörösvári önkormányzat már 1992 novemberében elkészítette a tervezetet, pályázatot hirdetett a kivitelezésre, (22 pályázat érkezett), eredményt még nem hirdetett, mert előbb tisztázni kell a beruházó személyét. E célból hirdették meg az érdekelt községek bekapcsolására a céltársulást. A tervezés idején valamennyi önkormányzat a támogatását jelezte, azonban kiderült, hogy most a társulás megalakításánál, már nem minden önkormányzat vállalja a létszamarányos költség befizetését. A költségek előreláthatóan 20-25 millió forintot tennének ki, ebből Vörösvár tíz és félmillió forintot vállal, mellette adja a telket, Pilisborosjenő és Üröm nem csatlakozik a társuláshoz, a többi hat érdekelt község önkormányzatára lakosságarányosan kb. 17 millió forint hárulna, ezzel szemben 12 millió forint hozzájárulásról döntöttek.

Kérdésként merül fel, miért nem oldja meg az Országos Mentőszolgálat az állomás létrehozását, miért terheli a költség Vörösvárt és a társult községeket?

A polgármester úr kijelentette, hogy a Szolgálat költségvetési fedezet hiánya miatt ez idő szerint nem képes a létesítésre. Ha Vörösvár nem adta volna a telket és a hozzájárulást, vagy korábban a mentőautót, Vörösváron nem lett volna és nem lenne mentőállomás.

Pilisvörösvár számára erkölcsi indíttatás, hogy a polgárok érdekében közelebb hozza a mentést, a segítséget a rászorulóknak. Az 5-7 millió forintos hiány miatt a beruházás céltársulással nem fedezhető, ezért a képviselőtestület úgy döntött, hogy a beruházást átadják a Pilisi Mentence Egészségügyi Alapítványnak, ha lehetősége van kísérelje meg a kivitelezést.

Az Alapítvány megkereste az Önkormányzatot, az eredetileg előirányzott 10 millió forintot bocsássa rendelkezésre, így vállalják a beruházást. A képviselőtestület ennek eleget tett, amennyiben legalább két önkormányzat vállalja a létszamarányos hozzájárulást, akkor vállaljuk.

Igen nagyra értékeljük az Alapítvány felajánlását, az állomás létrehozása esetén az önkormányzat igényt tart a hozzájárulással arányos tulajdonjogára.

Meg kell köszönni az Alapítványnak, névszerint Dr. Sebes Gábornak, dr. Győri Attilának, dr. Für Zoltánnak, az Alapítvány kuratóriumának, hogy magán tevékenységként segítik az ügyet, igénybe veszik a jótékony adakozást, külföldi kapcsolatot, a polgárok anyagi- és munka segítségét, felajánlását.

Segítsen aki tud, aki gyorsan ad, kétszer ad, lehet ma másokért, lehet, hogy holnap magunkért.

A község általános rendezési tervéről

Az általános rendezési terv programját a képviselőtestület 1992-ben jóváhagyta, ezzel kapcsolatban a következő javaslatok merülnek fel.

- a 10-es út nyomvonala és a községhatár közötti háromszögben jelöljék ki a vállalkozási területet, amely folytatódik a kanyarulatokkal és befejeződik a temetőnél. A 10-es út déli oldalán a benzinkuti résznél nem lesz vállalkozási terület, ezt szeretnénk megtartani üdülési területnek. Lehetőség van mező gazdasági célú épületek építésére a külterületen, a szántóföldeken is, azonban a képviselőtestület azt javasolja, hogy ne ezeken a földeken, hanem a vállalkozói területen építsenek.
- A Szent János tó mögötti viaduktnál létesüljön egy halastó, sétáló park lehetőséggel.
- Jó lenne, ha a jelenlegi község gondnokság, a MÉH telep, aszfalt keverő üzem helyén is vállalkozási terület maradjon.
Kitelepítésre kerüljön a MÉH telep, helyére jó lenne egy vásárteret létesíteni. A piac maradjon a jelenlegi helyén, de az ne legyen zugárus piac, hanem egyhatóságilag ellenőrzött, itt valóban az őstermelők árúsiútsanak, olcsó beszerzési lehetőséget biztosítsanak a lakosságnak.

Egyesületekről

Nagycsaládosok Egyesülete

November 16-án megalakult a Nagycsaládosok Egyesülete, ez úton is köszöntjük azokat a polgárokat, akik ezt a fontos társadalmi-szociális célú egyesületet létrehozták. Az egyesület célja az érintett családok összefogása, az

egységből is származó különféle szociális-, gazdasági-, társadalmi segítségnyújtás biztosítása (lapunk januári számában e kérdéssel már foglalkoztunk). Az egyesületi tevékenységben résztvenni szándékozók bővebben a Szociális Központban és az egyesület vezetőségénél tudhatnak meg.

Ezúton közöljük, hogy a NOE helyi csoportja havonta két alkalommal klubdelutánt tart.

Az első találkozó mottója:

a közös játék és tanítás.

Ebbe a „Hobbi klub” délutánba minden belefér (játék, nyelvtanulás, sakk, főzés, varrás, kézimunka, stb.)

A második találkozón a gyerekeknek csendes programot szervezünk (mese-videó, dia, báb stb)

míg a felnőttek beszélgetnek, ill. előadást hallgathatnak.

Tavasszal, nyáron kirándulni fogunk!

Részletes programjainkat lásd a hírdetéseinken és a kábeltévében!

Legközelebbi összejöveteleink időpontja:

1993. február 8. és március 8.

1993. február 22. és március 22.

Helye: Napos Oldal Szociális Központ
Pilisvörösvár, Rákóczi út 5.

Tűzoltó Egyesület

December 11-én 17 fővel újjá szerveződött a Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület, az elnökséget Denk Ferenc vállalta, parancsnok ifj. Fuchs István, aki édesapja nyomdokába lépett. Az egyesületet a cégbíróság bejegyezte, szervezetileg önálló, gazdálkodása is önálló, lehetőség van tagok, patronálótagok belépésére, ezáltal biztosítanánk az évtizedes hagyományoknak megfelelő működést, a község biztonságának növelése érdekében.

Ehhez kapcsolódik, hogy a Gerstetteni önkormányzat értesítette a polgármestert, hogy egy tűzoltóautót ajándékoznak a községnek - ismert, hogy a jelenleg meglevő tűzoltóautót is e testvérváros adományozta.

Az egyesületek száma községünkben a 30-as létszám fölé emelkedett, ez is azt jelzi, hogy kialakulóban van az új társadalmi szerkezet.

Változás a Mama Klubok időpontjában

A „Napos Oldal”-ban működő Mama Klub minden páratlan héten szerdán délután 4-6-ig várja a kedves mamákat gyerekeikkel együtt, január 20-tól.

Rendszeres programok:

- Sütemény kóstoló - recept csere
- Német mondókák gyakorlása, megtanulása, anyukáknak, gyerekeknek

Tervezett programok:

- Kozmetikus, fodrász bemutató
- Hidegtál készítés fortélyai
- Pizza sütés, házi kenyérsütés elsjátítása
- Lelki élet ápolása
- Bio kertészet, tavasz várás
- Készülődés húsvétra, tojás festés, sonka főzés

És még sok más meglepetés várja az édesanyákat.

A „Ligeti” Mama Klub minden páros héten kedden délután 4-6-ig a Gárdonyi úti óvodában, hasonló programokkal.

Vásárlók, eladók figyelmébe

Január 15-én új „termelők piaca” nyílt Budapest centrumában. VIII. ker. Kőbányai u. 3. (Ganz-Mávaggal szemben). Ahol szinte ingyen kínálnak értékesítési lehetőséget.

A piac egész héten, vasárnap is, reggel 5 órától este 5 óráig tart nyitva.

Mindenhol egyszerűen megközelíthető:

a Keleti pu.-tól négy megálló 36-os villamossal, a Corvin Áruházról ötödik megálló a 28-as villamossal, gépkocsival egy perc a Kőbányai úton.

E modern korszerű piacon a megjelenő árusokat - csak mezőgazdasági termelőket! - semmiféle bérleti díj, helyfoglalási díj nem terheli, így a felhozott termékeiket olcsóbban tudják eladni a főváros és környéke lakosságának.

Községi lakások, ingatlanok felméréséről, eladásáról, használatáról

A községi ingatlan vagyonról jelenleg nincs pontos képet mutató nyilvántartás, ezért a képviselőtestület határozatot hozott, e vagyon felméréséről, felhasználásáról, kezeléséről önkormányzati rendeletet kell kiadni.

Sorra véve, először a bérlakások helyzetét: a polgármester úr tájékoztatása szerint Vörösvár rendelkezik annyi bérlakással, mely lehetővé teszi a szociális problémák megoldását. Ez azonban akkor működne szükség szerint, ha a megfelelő lakásgazdálkodási rendszer már kialakult volna, olyan mobilitással, amely lépést tartana az igényekkel, újabb lakások is épülnének, a ráfordítások és a bevételek megközelítően arányosak legyenek. Ki kell alakítani piaci értékeket, de figyelembe kell venni egyes lakók szociális rászorultságát a lakberek megállapításánál. Azok akik képesek a piaci lakbér fizetésére - ide értve a szolgálati lakások bérlőit is -, azok ezt az összeget fizessék, a rászoruló, fiatal házaspár, kiskeresetű lakóknál egy bizonyos, direkt támogatás valósuljon meg, remélve a sorsuk jobbfordulását, majd ehhez kell igazítani a lakbér nagyságát. Mind ezekhez fel kell mérni a valós helyzetet, a lakások komfort fokozatát, műszaki állapotát, a lakók szociális helyzetét is meg kell ismerni. Ezt az is indokolja, hogy az önkormányzat a beszedett lakberek mellett évi egy-két millió forintot fordít a lakások fenntartására.

Kérdeztük, mi az önkormányzat álláspontja az ingatlanok eladásával kapcsolatban?

Jelenleg az ingatlan eladásokra moratórium áll fenn, de nem kívánjuk ezt állandósítani. Egy-egy lakás eladása újabb lakéltetésének az alapja is lehet. Meg kell vizsgálni az eladás lehetőségét, de csak a napi piaci ár érvényesítése mellett.

Nem folytatható az a régi gyakorlat, hogy a községi lakást kiutalták valakinek, majd azon a címen, hogy az lakott, a tényleges érték 10%-a fejében a lakónak adták el, rengeteg visszasság, mondhatni visszaélés történt ezek során.

A régi ingatlanok eladásához, a régi gyakorlathoz fűződő kérdés az örökös használatba adott ingatlanok, telkek további sorsa, ezek miatt már évekkel ezelőtt is éles viták voltak?

Az 1960-70-es évek körül községi vezetés kedvelt módszere volt, hogy kisajátított egyes területeket, majd arra megfelelő, érdemes embereknek örök használatra adta. Ez különösen az un. üdülőterületeknél folyt, az újabb tulajdonosok építettek, vagy haszonnal túladtak a telkeken. Ha építés folyt a használók a tulajdonjogot jöszabálynál fogva véglegesen megszerezték. Jó néhány tulajdonos eddig nem épített, úgy véljük, akik nem építettek, nem a célnak megfelelően használják a telket, indokolt, hogy az eredeti tulajdonos lépjen vissza jogaiba, vagyis a község. Ezért élünk a visszavonás jogával, a község értékesítse a telket, megtérítve az indokolt ráfordítás összegét. A tényleges érték alapján a község bevételre tehet szert.

Mi a helyzet a kulturális célú épületekkel, többek között a mozi működésével?

A mozi működése sajnos gazdaságtalannak bizonyult, a felszerelést ugyan a csődbe ment MOKÉP-től átvettük, kísérletet tettünk valamilyen önfenntartó üzemeltetésre, de ez nem járt sikerrel. Erre a kérdésre vissza kell térnünk, ez év júniusában tervezzük ennek újragondolását.

Vörösvár kulturális helyzetének teljesskörű áttekintésére van szükség az intézmények, épületek vonatkozásában is. Az adottságaink egyre kedvezőbbek, hamarosan nyit a Német Nemzetiségi Központ, ebben is rendelkezésre áll majd egy 2-300 m² alapterületű terem, a Művelődési ház jelenlegi moziterme sok mindenre alkalmasá tehető, pl. táncterem, hangversenyterem, de szóba jöhet az új tornaterem sport-kulturális célú felhasználása is.

Az szükséges, hogy ezeket a páratlan lehetőségeket értékes tartalommal hasznosítsuk.

Igazgató választás-kinevezés a Templom téri iskolában

Az önkormányzat a népjóléti bizottságot bízta meg a pályázatok véleményezésével. 1992. december 29-én meghallgatták a pályázókat, és egyhangú szavazattöbbséggel Gordos Dénest javasolták az iskola igazgatójának. Az ülésen felszólalt dr. Havasi Lászlóné, a népjóléti bizottság vezetője. Ezután került sor a két pályázó egyenkénti meghallgatására.

Elsőként Gordos Dénes ismertette programját, céljait. Legfontosabb célkitűzésként az iskolai rendszerváltást, a nemzetiségi hagyományok ápolását és a vallások szerinti hitoktatást nevezte meg. Mint mondotta, egy emberközpontú iskolát szeretne létrehozni, ahol a tantestülettel és a szülőkkel való szoros együttműködés eredményezi majd azt a hangulatot, mely alkalmas a tanulásra és a tanításra. Előterbe kívánja helyezni a tanulók személyiségének kibontakoztatását, a magyar identitás kialakítását, és a kétezres éves keresztény kultúra értékeinek átadását. Magyar-történelem szakos tanár lévén, tiszta fogalmakat kíván hozni a történelem tanításába is, külön kitérve a nemzetiségek történelmére. Meglátása szerint az általános iskolában el kell kezdődnie az életre nevelésnek, és ennek kapcsán erkölcsi értékeket kell kialakítani a tanulóknak. Az iskola társadalmi szintér, melyben a pedagógusok érzik munkájuk súlyát, de az iskolának politikailag és ideológiailag is semlegesnek kell lennie. Meg kell teremteni a lehetőséget arra, hogy minden tanuló saját vallása szerinti hittanra járhasson. A nem vallásos tanulók részére polgári etikát fognak tanítani. Gordos Dénes a helyi sajtóságoknak megfelelően a német nyelv tanítását helyezi előterbe, második nyelvként az angolt nevezte meg, mely elengedhetetlen a számítástechnikai tagozat beindításához.

A testület a döntést alaposan megfontolta, minden kérdést és választ meghallgatott. Az ülés kezdetétől számí-

tott ötödik órában névszerinti szavazásra került sor, amely a következők szerint alakult:

Árvai György	igen
Dr. Baska Ferenc	nem
Botzheim István	igen
Dr. Gál Tibor	igen
Gromon István	nem
Dr. Havasi Lászlóné	igen
Krupp László	nem
Manhertz Zoltán	igen
Margittai László	igen
Mészáros János	igen
Nick János	igen
Pándi József	igen
Rásonyi Gyözöné	igen
Réfi József	igen
Sörös János	igen
Szölösi János	igen
Szulai Sándor	igen
Tácsik Géza	igen
Temesi Ágoston	tartózkodás

Gordos Dénest választották a Templom téri Általános Iskola igazgatójának.

Kutasi Jánosnak, az iskola megbízott igazgatójának megbízása 1993. július 31-ével jár le. Gordos Dénes augusztus 1-jével tölti be az igazgatói posztot.

A polgármester úr kifejezte azt a reményét, hogy ebben az iskolában is megvalósul az egymásra figyelés, a pedagógusok és a vezetés között, sikeresen oldják meg együtt azt a nagy feladatot amely rájuk hárul. Kitért a polgármester úr arra is, hogy a Vásár téri iskola jelenlegi vezetése is megbízás alapján működik. Nagyon bíztatná, hogy az igazgatónő nyújtsa be pályázatát a véglegesítésre, mert igen értékes az a munka, amit az iskola vezetése és a pedagógus kar végez.

Földkiadó Bizottság alakul

Pilisvörösvár Nagyközség Önkormányzata tájékoztatja a Tisztelt állampolgárt, hogy az 1993. évi II. törvény szerint a részarány-földtulajdonosok Földkiadó Bizottságot kell alakítsanak a közgyűlés keretén belül.

A bizottság feladata lesz a részarány-földtulajdonosok részére a föld kiadása - helyének, területének meghatározása. Fentiek alapján tisztelettel meghívjuk a közgyűlésre Önöket.

Helye: Pilisvörösvár Községi Ház (Fő út 127.)

Ideje: 1993. február 5. 17 óra.

Tisztelettel:
Császárné Dr. Miklós Erzsébet
jegyző

Egyházi hírek - Erkölcsi írások

Újesztendőben új szívekkel...

Prohászka Ottokár, született 1858-ban, 1906-tól székesfehérvári püspök, meghalt 1927-ben.

Most az elmékedései közül adunk közre egyet.

A múlt évet azzal zártuk be, hogy hálát adunk mindenért: hálát életért, öntudatért, egészségért, erőért, munkakedvért - hálát barátságért, szülői, hitvesi, testvéri, gyermeki szeretetért, hálát a természet és a kegyelem minden adományaért: az új évet pedig kezdjük meg

- Hittel hódoljunk meg Isten szent fölségének. Imádjuk őt az élet és a halál Urát, az idők és az örökkévalóság Királyát. Ez év első napján adományainak új sorozata előtt állunk. Ő adja nekünk az időt és buzdít: vegyék meg az időt: időt adok, de csak akkor lesz a tiétek, ha jó nemes étellel, ha krisztusi cselekedetekkel kitöltitek. Ő ad parancsolatokat kiszabja kötelességeinket és nekünk minden kötelességben az ő szent akarát kell látnunk és teljesítenünk. Ő ad tehetséget és kegyelmet, hogy tiszta szívvel és öntudatos erkölcsi motívumokkal dolgozzunk.

Uram, élet és erő forrása, én csepp a vedren éppúgy kezeidből való vagyok, mint a csillagos világaidd: áldalak és örülök, hogy vagyok.

Ez a szent öröm hajnalt fest az év első reggelébe és e hajnalban lelkem a te pacsirtád.

Kérlek adj hitet, adj világosságot: nem tudom mit hoz ez az év, de bármit hozzon, ne sötétüljön el lelkem.

- Kezdjük meg ezt az évet reménnyel. Tenger az idő, vihar és napsugár, szerencse és baj jár rajta: de bízunk: Isten segít. Remélem, hogy megóv bűntől, tévelygéstől, bukástól, rossz példaadástól, szívkesztéstől: ezek a lelki élet sötét oldalai. Ugyancsak remélem, hogy pozitív jóra, erényre megsegít és kialakul ez év folyamán a lelkem.

Neki ajánlom gyöngeségeimet, főleg azt, hogy jobban égeti öntudatomat: az, amelytől legelőször kell megszabadulnom. Legyen új élet az új év! Lefoglalom az Isten segítségét és áldását szüleimre, gyermekeimre, hitvestársamra, testvéreimre, barátaimra!

- Kezdjük meg az évet nagy szeretettel. Istené vagyok, ki szívet adott, hogy szeressek - lelket adott az odaadás és a bizalom érzéseire - erőt, tehetséget sokféle tevékenységre. Szeretni akarom őt mindenekelőtt azért, hogy parancsait teljesítem és gyakorlati kereszténységet űzök: a nyomorultat segítem, a mezítelent ruházom, a tévelygőt jó útra terelem, jó szívű leszek embertársaimhoz, gondját viselem házné-

pemnek. Hogy ezt az évet szent szeretettel megszenteljem, megbocsátok ellenségeimnek és jót teszek azokkal, akik rosszat tettek nekem: aki átkozt az álmod, aki gyűlöl az szeretem. Fölteszem, hogy másokat meg nem szólok, tetteiket félre nem magyarázom, jó példát adok, senkit meg nem károsítok, senkire sem irigykedem, fősvény nem leszek, szóval fölteszem, hogy szeretek.

Labant Lajos
plébános

A református gyülekezet nagy eseménye, hogy egy felsőbb egyházi döntés nyomán teljes jogú egyházközséggé váltunk!

Ez azt jelenti, hogy többé már nem központi támogatás segíti a gyülekezet életét, hanem teljes mértékben a gyülekezet gondoskodik magáról.

Ezzel együtt joga lesz a gyülekezetnek a lelkész választásra (eddig ugyanis kinevezték a lelkészeket).

Ebben az új helyzetben teljesen új választói névjegyzéket állítunk össze.

Kérjük a testvéreket, hogy jelezzék az ebbe való felvételi szándékukat!

Mindazok jelentkezzenek akik konfirmáltak, a gyülekezeti alkalmakat rendszeresen látogatják, megtartják a református egyház rendjét és vállalják, hogy a gyülekezet anyagi életéhez hozzájárulnak.

Mindazok akik gyülekezetünk választói névjegyzékébe be szeretnék kerülni, a református istentiszteleten, Pilisvörösváron vasárnap fél 11-kor kérhetnek jelentkezési lapot.

Ezt kitöltve február 15-ig kérjük vissza juttatni.

Senkit sem kizárni akarunk, hanem reméljük: minél többen jelentkezni fognak!

A Pilisvörösvári
Református
Egyházközség
Presbitériuma

Egészségügyi Tanácsok

Arcok a szakrendelőből

A szemészet az egyik legnagyobb forgalmú szakrendelés.

Havonta több mint 600

beteg jelenik meg,

rendelési naponként

harmincan-negyvenen.

A betegségek skálája rendkívül széles,

a szemüveg felírásától,

a rövid idő alatt meggyógyítható

szembetegségeken át egészen

a súlyos, azonnal kórházba utalandó

betegségekig terjed.

A szemészet főállású szakorvosa

dr. Jónitz Judit.

Az egyetem elvégzése óta szemészként dolgozik, az első munkahelye az István Kórház volt, ahol megszerezte a szakorvosi képesítést és négy éve a Pilisvörösvári Szakrendelőben dolgozik.

- Azért lettem szemész, mert ebben a szakágban összefonódik a széles orvosi diagnosztika, a gyógyszeres és a műtéti beavatkozás együttes lehetősége, a társszakmákkal való együttműködés.

Minden beteg más és más, szép feladat eldönteni, hogy a beteg panaszai mögött milyen betegség rejtőzik. Igen kellemetlen és komoly panaszok mögött a vizsgálat sokszor kideríti, hogy a háttérben szerencsére nincs súlyos betegség, de sajnos a fordítottja is igaz: enyhe tünetekkel súlyos betegségek kezdődhetnek.

- Melyek a leggyakoribb szemészeti betegségek, amikkel szakrendelőben jelentkeznek?

- Nagyon gyakori a szembe kerülő szennyeződés. Elsősorban nem az utcai porra gondolok, ami inkább csak kellemetlen, hanem az ipari eredetű szennyeződésekre, pl.: köszörlési szemcsékre. Ezek nagy sebességgel és viszonylag nagy erővel vágódnak a szem szaruhártyájába, és baktériumokkal szennyezettek.

Kérem, hogy a sérültek rögtön jelentkezzenek a szemészetben, ahol nagy fényerejű lámpa és speciális nagyító alatt azonnal eltávolítható az idegentest, és egy-két napos betegállománnyal a beteg az egészen túl jut. Ha elmarad a

kezelés, néhány nappal később a seb már gyulladt, a maradék látáskárosodás veszélye nélkül nagyon nehezen lehet kiemelni a szilánkot.

Külön kérésem, hogy átmeneti, rövid ideig tartó látászavarokkal, látáselhomályosulással is mindenképpen forduljanak szemészhez.

Kérésem, ha a kontaktlencsét viselők úgy érzik, hogy lencsájuk már nem illeszkedik jól, vagy nehezen feltehető, hordása panaszokat okoz, mindenképpen forduljanak szemészhez, mert mindezek szaruhártya károsodáshoz is vezethetnek.

Szeretném, ha a fogamzásgátlót szedő nők, legalább évente, kétfévente szemészeti vizsgálaton vennének részt.

Különösen vonatkozik ez a komolyabb fokban rövidlátó nőkre.

- Milyen a kapcsolata a többi rendeléssel?

- Különösen a háziorvosokkal nagyon sok közös betegünk van, hiszen a krónikus betegségeknek (pl. cukorbetegség, magasvérnyomás) sajnos szembetegségi vonzata is lehet. Fordítva is előfordul: szemészeti kép nyomán én gyanakszom lassan kialakuló krónikus betegségre, és küldöm tovább háziorvosához.

Fekvőbeteg háttérintézményünk a Szent Rókus Kórház szemészeti osztálya, amellyel betegbeutalásunk és betegünk folyamatos ellátása zökkenőmentes.

- Milyen szakmai javaslata lenne az ellátás fejlesztése érdekében?

- Szeretném, ha heti egy napon bevezethetnénk a negyven év feletti lakosok teljeskörű glaukóma (zöldhályog) szűrővizsgálatát. Ez rendkívül egyszerű és gyors vizsgálat, segítségével egy kellemetlen és súlyos - fejfájással, hányingerrel, látásvesztéssel járó - viszonylag gyakori betegség korai felfedezését és gyors gyógyítását érhetjük el.

-s.g.-

ELADÓ

Pilisvörösvár, Báthori utcában

3843 hrsz. lakótelek.

Érdeklődni: Pilisvörösvár, Fő út 99. Peller.

ELADÓ TELEK, LAKÓHÁZZAL

Pilisvörösvár, Zrinyi u. 36. alatti,

675 m² területű házasingatlan. Az épület 50² alapterületű, rövid idő alatt bővíthető, teljesen közművesített, gáz, kábel TV azonnal beköthető, csatornázás, telefonhálózat tervezés alatt.

Érdeklődni lehet: Dr. Havasi Lászlónál,

Pilisvörösvár, Szent Erzsébet utca 14.

Környezetünkért

Legyünk felkészült ismerői és védői, községünk és környéke értékeinek

III. rész.

ÁLLATVILÁG

Az élővilág nagy országa, a régiek beosztása szerint az állatvilág. (Ma már egyes tudósok a gombákat kivesszük a növényvilágból, mert táplálkozásuk alapján inkább állatok. Mert a növények - ha csak nem élősködők - úgy egyszerűbb vegyületekből magasabb rendűt építenek, az állatok pedig lebontanak és ezt teszik a gombák is.)

Környékünkün igen sok megfigyelendő és föltétlenül védendő állat él.

Csúcsragadozó itt a róka, amely a mezőgazdaságnak igen hasznos segítője, rengeteg rágcsáló elpusztításával. Az angolok húsz évig tartó gyomortartalom vizsgálattal megállapították a róka egyértelmű hasznosságát. A németek - rájuk jellemző alapossággal - kiszámították a rókák által elpusztított rágcsálók annyi magtakarmányt élénének fel, amiből a rókák által elragadott baromfiak létszámának százszorosa felnevelhető.

Kicsi medve féle a remeteként élő borz. Éjjeli állat így mivel talponjáró, inkább esők után jellegzetes lábnyomairól ismerhetjük fel. Kotoréka bejárata, mindig fekvő ovális, ez különbözteti meg a rókaétól.

Talponjárók a görény, - a házi és a mezei - ez utóbbi szelídített alakja, a patkányirtók háziállata.

A háborítatlan erdőkben élő sárga mellényű nyuszt és a házak padlására is beköltöző fehérmellényű nyest is.

Odvas fűzfák környékének lakója a kicsi vörös fehér mellényű menyét, valamint a vizes rétek környékén élt közeli rokona a fekete farokvégű, télire kifehéredő hermelin is. Mindegyik ma már szigorúan védett.

A legnagyobb rágcsálónk a mezei nyúl, nagyon megfogtakozott. Jó lenne több éves vadászati tilalommal kissé elszaporítani.

Védett, mint a kerecsen sólyom kizárólagos tápláléka a földimókusok közé tartozó ürge. Rokonai legközelebb Afrikában élnek.

Túrásaival kárt okozhat, de kímélendő a bársonyos bundájú nagy rovarpusztító vakond. Ha utunkban van tegyük járatába petróleumos vagy gázolajos rongyot. Vi-

lágért se pusztítsuk el. Cserebogár pajorok ezreitől szabaddít meg bennünket.

Közeli rokona az éjjel járó sünn. Nagyon hasznos rovarevő emlős. Ahol van buhu bagoly, sokat pusztít közülük, lévén mind a kettő éjjeli állat.

A Piliscsaba környéki erdők „spitz”-ein megtaláljuk a száraz, kifordított sünbőröket. Ez a buhu műve. De hát csak néhány pár fészkel az egész országban.

Rovarevő emlős az egérrel összetéveszthető, de sokkal hegyesebb orrú törpecickány is. Ritkán kerül szem elé. Sokszor megfogja a macska, de pézsmaszaga miatt nem eszi meg.

Túlszorodott a vaddisznó, a házisertésünk őse, azzal be is párzik. A makkoltatott mangalicák kocái gyakran szültek csíkos malacokat, ez egy-egy félrelépés eredménye volt, de vérfrissítésként alkalmazták is.

Az őz és szarvas, mint fővad szintén túlszorodott. Az őz jól alkalmazkodott a nagyüzemi termelési módhoz.

A madarak közül a tyúkféléket a fácán, a már igen ritka fogoly és a fűrj képviselik. Szálerdőkben - amikor még háborítatlanok voltak - a császármadár is megélt.

Jól alkalmazkodik a változó életkörülményekhez a vetési varjú, amelynek télire érkező nagy tömegei északi vendégek. Nagy hasznosságuk, a bomló hulladékok elfogyasztásával a szeméttelpeken, versenyeznek a sirályokkal e tevékenységükben.

Közeli rokonuk a szürke varjú nem fészkel telepesen, csak egyesével, kártétele nagyobb mint az egereket is pusztító szarkáé. Egyébként kevesen tudják, a rokon mátyásmadárval és csókával együtt az énekesmadarakhoz tartoznak. (Van énekesdó szervük, de hát ők ezeken a hangokon énekelnek.)

Szőlősgazdák rémei a seregélyek. A nálunk fészkelők a szőlőérés idejére már elköltöztek. Azok a nagy felhők amiket októbertől látunk olyan helyről jönnek, ahol nincs szőlő és ott olyan kedvesek mint nálunk a fecske. Afrikában a sáskajárások leküzdésében derekas szerepet vállalnak, nálunk tavasszal a vizek mellett irtják a mételety hordozó vizicsigákat. Nyáron a cseresznyefák ágréseiből leshedhetetlen cseresznyék elfogyasztásával a cseresznyelégység ritkítását is végzik.

Patakjaink mellett ősszel megjelennek a jégmadarak, különösen a befagyás után a lékek környékén. Vizi rovarok után ugranak be a víz alá.

Az u.n. üldögélő madarak közé tartoznak mint a trágyából rovarokat vadászó, oduban költő búbosbanka.

A „Napos Oldal” Szociális Központ első éve

Eltelt egy év az intézményünk életében. Tudom más intézetek életében is, de mi ezt az első évet valóban úgy éltük meg, mint ahogy a szülők a gyerekeik első évét. Izgalommal figyeltünk minden újat, hisz mindig olyasmi történt ami eddig még nem.

Sokszor nem tudtuk biztosan, hogy jó-e amit teszünk, annak ellenére, hogy a legjobb szándékkal és tudásunkhoz képest a legtöbbet igyekeztünk adni.

Hogyan is telt el ez az egy év?

Az intézet elindításakor már tudtuk, hogy mit szeretnénk. Mindenki számára elérhető szolgáltatást nyújtani 0-10 éves korig. A szolgáltatás talán nem is jó kifejezés, inkább mindenki számára szolgálni szerettünk volna, segítséget nyújtani, lelki és testi gondjaikon enyhíteni.

A házban 1992. január 6-án elindult az Idősek Klubja.

A klubba vártunk mindenkit, akik úgy érezték, hogy valamilyen segítségre szorúlnak. Vártuk azt aki nagyon egyedül volt, s vártuk azt is akinek gondot jelentett a megélhetés. Jelenleg az ötven főre tervezett klub nagy örömeinkre teljes létszámmal működik.

Az indulással egy időben kezdtük szélesíteni a területi gondozást is, olyan idős korúak számára, aki egészségi állapotuk miatt még beszállítással sem tudtak volna rendszeresen bejárni a klubba. Jelenleg a község területén 80 idős embert látunk el. Van aki csak a meleg étel házhozszállítását igényelte, van aki úgy érezte, hogy a főzést megoldja „mert azt még én is tudom”, de már a bevásárlás, takarítás bizony nagy gondot jelent. Van azonban olyan idős ember, aki már mindkét ellátásra igényt tart. 1992. decemberében már az intézetben és községben na-

ponta 130 idős embert láttunk el. Ez a szám más intézetekhez viszonyítva is magas. Az idősök számára rendszeresen programokat szervezünk. Rendezvényeinkre a területen élő gondozottakat is rendszeresen beszállítjuk a klubba, így számukra akik már évek óta ki sem mozdultak

a lakásukból sikerült egy kis örömet szerezniük.

A klub programjairól már többször beszámoltunk. Az idősök ellátásának megszervezésével egyidőben elkezdtük a többi program beindítását is. A körzeti védőnők segítségével megszerveztük a kismama klubot melyre egyre több kismama jár gyermekével. A védőnőktől hasznos tanácsokat kaphatnak a mamák a gyermeknevelésről és a gondozásról. Különböző témákban meghívott vendégek tar-

tanak előadást számukra. A GYED-en lévő mamáknak pszichológus segítségével levezető tréninget tartanak, s ezzel is segítjük őket az átmeneti nehézségek megoldásában.

A pszichológus a Pilisvörösvári Mentálhigiénés Alapítvány tagja. Az alapítvány 1992. márciusában kezdte meg működését a házban. Több csoportos és egyéni foglalkozást is tart. Szeretnénk elérni, hogyha valaki munkanélkülivé válik és ez számára lelki gondot okoz, legyen kihez fordulnia, hisz az álláskeresésnél nem mindegy, hogy milyen a fellépése. Sajnos a munkanélkülivé váló ember elbizonytalanodik, s több sikertelen próbálkozás után egyre rosszabb lelkiállapotba jut, s egyre kisebb az esélye, hogy új munkahelyet találjon. Ha hasonló problémája van szeretettel várjuk, megpróbálunk segíteni. Segítséget szeretnénk nyújtani azoknak, akiknek a családjában valamilyen szenvedélybeteg van (alkoholista, gyógyszerfüggő), hisz ilyen betegek családja szenved a legtöbbet. Az alapítvány tagjai segíteni szeretnénk mindenkinek.

Pszichológus segítségével csoportfoglalkozást tartunk fiataloknak. Jelenleg a két középfokú iskola tanulói számára. Az önismereti tréning keretében megtanulják a szerepjátékokon keresztül, hogy a vizsgadrukkot és más problémákat hogyan oldják meg. Jelenleg harminc fiatal jár a tréningre. A jelentkezés növekedése miatt a téli szünet után újabb csoport beindítását tervezzük.

Várjuk azokat a szülőket és gyerekeket is egyéni beszélgetésre, akik úgy érzik valami nem jó a kapcsolatukban családon belül.

A házban több tanfolyamot is beindítottunk, azzal a céllal, hogy a mozgás mindenki számára elérhető legyen, és ne az döntsön, hogy meg tudja-e fizetni? *Terhestornát indítottunk, így a gyógytornász jár ide és a kismamáknak nem kell a drága utiköltséget fizetniük. Szabás-varrás tanfolyamon megtanulják a mamák a gyermekruha készítését és ez segítséget nyújt a családi költségvetésben.*

Amíg az időjárás engedte bolhapiacot rendeztünk, hogy bárki el tudja cserélni a feleslegessé vált holmiját, hisz lehet, hogy másnak szüksége lenne rá.

Reméljük egyre többen eljönnek hozzánk. *A házban egész évben működik kihelyezett könyvtár, s 1992. decemberében megalakult a Nagycsaládosok Pilisvörösvári Egyesülete. Így a házban egy hét alatt 180-200 ember is megfordul.*

A működésünk megkezdésével egyidőben folytatódnak az intézet nagy beruházásai. Elkészült a gázbekötés, a külső vakolási munka, a parképítés.

Az Intézetünket az év során több alkalommal meglátogatták a környező községek képviselői, hogy megtekintsék az intézet működését, mert szeretnének hasonló létrehozni a saját községükben. Ezen kívül többször meglátogattak bennünket külföldi vendégek és újszerűnek találták a rendszert, mely a községben élő minden korosztály számára segítséget nyújt. Elismeréssel szóltak az önkormányzatról, amely lehetővé tette működésünket.

Munkánkat szakmailag támogatja a Nemzeti Egészségvédelmi Intézet, a Pest Megyei Önkormányzat és a Pest Megyei Állami és Népegészségügyi Tisztiorvosi Szolgálat, mivel az intézet szakmai felépítése az új Szociális Törvény előírásainak megfelel.

Szeretnénk köszönetet mondani az önkormányzatnak azért a támogatásért, amit intézetünknek erkölcsileg és anyagiilag nyújtott, biztosítva az intézet eddigi működését. Bízunk benne, hogy erre a továbbiakban is számíthatunk.

Itt szeretnénk megköszönni a Népjóléti Bizottság minden tagjának az egész évi maximális támogatását, valamint a Környezetvédelmi Bizottságnak, a Pilisvörösvári Környezetvédelmi Egyesületnek és a Polgármesteri Hivatal dolgozóinak a segítségét.

Kérünk mindenkit aki tud környezetéből olyan embert, aki bármilyen szempontból segítségre szorúl, azt jelezzék intézetünknek, szívesen segítünk, lehetőségeinkhez képest minden rászorulóknak.

Csorbainé Weigert Tünde

Szent Erzsébet Otthon Társaság

A kanadi St. Elizabeth Home Society (alapítója a pilisvörösvári születésű Manhertz Erzsébet S. J. C. nővér) a hamiltoni Szent Erzsébet Villával azonos színvonalú otthont épít Pilisvörösváron a Szent Erzsébet út 135 sz. alatt időskorúak számára.

Az otthon szívesen fogad úgy itthoni, mint külföldről hazatelepülő nyugdíjasokat.

Elhelyezés igényelhető a főépület 1-2 ágyas szobáiban vagy önálló kis házakban.

Önálló házaspárok részére különálló földszintes, lépcső nélküli 60-90 m²-es lakások is kaphatók garázzsal, vagy garázs nélkül.

Az otthon működését 1994. tavaszán kezdi meg, egyházi felügyelettel.

Érdeklődők, jelentkezők forduljanak írásban Szent Erzsébet Otthon,
2085 Pilisvörösvár, Kisfaludi u. 19.

Levelek

Megemlékezés

Ma egy éve, 1992. január 6-án nyitotta meg kapuját a „Napos Oldal” Szociális Központ, ezt ünnepeltük mi az Idősek Klubjának a tagjai.

Ez a szép barátságos otthon nekünk, ötven idős embernek a második otthona lett, hálás szívvel köszönjük a létrehozónak, az önkormányzatnak, Marikának, Tündének és mindenkinek, akik önzetlen munkájukkal segítettek. Köszönet jár azoknak, akik értünk fáradoznak, mindent megtesznek értünk, Erzsikének, Anicétnek, Ilonkának, Jolikának, köszönjük szeretetüket, mindig mosolygó arcukat, gondoskodásukat.

Ők azok, akik egész évben jó kedvvel, fáradságot nem ismerve, nem mutatva dolgoztak értünk, szeretettel, aggodással, örülnek munkájuk sikerének, azért, hogy mi jól érezzük itt magunkat.

Kérjük a Jó Istent, hogy adjon nekik továbbra is erőt, egészséget, hogy még sokáig gondoskodjanak rólunk.

Mi jól érezzük magunkat, mind az ötven klubtag.

Reméljük továbbra is megmaradunk szeretetben és megértésben. Nem tudunk mást mondani, csak annyit, hogy mindazt, amit értünk tettek hálás szívvel köszönjük szépen mindenkinek.

Magam és a klubtagok nevében
ö.zv. Ziegner Antalné

Batyus Buli

Nagy örömmel számolunk be az idei első, évadkezdő Batyus Bulinkról. A Nagycsaládosok Pilisvörösvári Csoportja szervezésében történt kezdeményezés sikeres volt. Ezúton is köszönjük minden támogatónk és résztvevőink segítségét.

A szép számban megjelent családok jó hangulatban, közös terített asztalnál ismerkedtek beszélgettek.

Ez alatt a gyerekek a szomszéd helyiségben (kismama klub) játszottak, vették szemügyre egymást, az otthonról hozott játékaikat.

A felnőttek rövid bemutatkozás után megpróbálták elképzeléseiket, elvárásaikat, felajánlásait megfogalmazni. Ezt követően összeállítottuk a következő találkozónk programját.

Megállapodtunk a kéthetenkénti összejövetelekben, majd elnököt és helyetteseket választottunk.

Nagy örömeinkre gyermekeink ügyesen feltalálták magu-

kat. Énekelgettek, a nagyok lefoglalták a kicsiket, közös, mozgásos játékba fogtak. Végül - mintegy szívünket simogatva - mosolyogva, énekelve bevonultak és körülvettek minket, szülőket és segítettek a „közös batyu” elfogyasztásában.

Egy kislány így szólt: „már mennünk kell? De kár...” A szülők részéről is igen kedvező volt a viszhang, mindenki jól érezte magát, remekül kikapcsolódtunk.

Találkozóinkról a hírdetések tájékoztatnak majd. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Elnökség

Levél a környezetvédőknek

Tisztelt vörösvári Egyesület!

Örültem a karácsonyi programuknak, viszont néhány dolgon kérem, gondolkodjanak el.

Mint környezetvédők, helyénvalónak találták magát a karácsonyfaállítást? Milyen példát mutattak kicsiknek, nagyoknak a kivágott, pusztulásra ítélt fenyőfával? Kérem fontolják meg javaslatomat! Lehet a Polgármesteri Hivatal előtti tér egy fáját vagy fáit feldíszíteni. Az illúzió kedvéért talán jobb és igen építő lenne mégis csak egy kis élő fenyő elültetése, ősszel és közösen. Ez valóban mindenki karácsonyfája lehetne, hisz együtt ültetnénk, nevelnénk, övnánk. A feldíszítés után a díszek rajta maradhatnának (esetleg időállóbb anyagból kellene ezeket elkészíteni...) akár az ünnep végéig, vagy januárig. Bárki tehetne rá díszet, stb.

Tisztelt Tagok!

Az 1993-as karácsonyi ünnepségen szorgalmazhatnák az elfajzott szokások visszaszorítását. Arra gondolok, hogy a hatalmas, drágán díszített halálra ítélt fenyők helyett a karácsonyt fenyőágak is jelképezhetik (attól a fa nem pusztul el, ha olykor az alsóbb ágaitól megszabadítják, sőt!...) Saját családomban, s a négy gyermekem részéről ez már elfogadott szokás. Igaz nálunk nem a karácsonyfa az ünneplényege. A gyerekek ráéreznek a belső igazságokra, számukra nem a csillogás, hanem a mély szeretet a fontos! Sok szülő inkább a maga örömeire és nem annyira a gyermekének állít fát...

Nem a kereskedők pénztárcáját kellene vastagítanunk, hanem inkább védeni érdeinket, fánkát - hiszen épp gyermekeinkért, mert milyen levegőt fognak szívni.

További eredményes munkát kívánok önöknek!

Z.T.-né

Humoros oldal

Fületlen bögre

Máriássyné Szemere Katóka

Ma elmosogattam éppen este nyolcra.
Rakosgattam fel a bögréket a polcra.
Kettő van fületlen, - de előlről szépek,
egész olyanok mint a többi épek.
Csak a fületlen részt hátulra kell tenni,
s nem kell azt a hibát úgy szemügyre venni!
Mert hiszen töretlen, használható a szájuk,
s szépségükben csak ez a kis hibájuk.

Most az jut: eszembe sok felebarátom
- hogyha képletesen fületlennek látom,
úgy teszem-e őket életem polcára,
hogy ne lássak mindig arra a hibára?
Hanem csak a szépre, hanem csak a jóra.
Mert, ha csak így térek egykor nyugovóra,
akkor tesz el így az igazságos Isten
- ahogy a bögréket rakosgatom itten -
a mennyei polcra, nagy irgalmú szemmel,
hátrafelé az én letörött fülemmel.

Die Nanni-Basl

Die Nanni-Basl war ein sehr frommes Weib.
Sie hat drei gesunde Buden grossgezogen, so
dass sie mit dem Vater zusammen vier
stämmige Mannsbilder zu versorgen hatte, die
alle bei gutem Appetit waren. So hatte sie
jeden Tag am Herd schön zu schaffen, um die
Männer satt zu kriegen. Dennoch hat sie sich's
so eingeteilt, dass sie jeden Morgen zur
Frühmesse in die Kriche gehen konnte.
Da hat sie auch an einem Morgen noch schnell
einen Topf mit Fisolenkernen (Bohnen) auf
den Herd gesetzt, damit diese langsam kochen
konnten. Denn eine gute Fisolensuppe mit
einem ordentlichen Stück Speck oder
Rauchfleisch darin und Grumbirnknödln dazu
- das hat allen Männern bei uns gut
geschmeckt.

Unterwegs, auf halbem Weg, begegnet der
Nanni-Basl ihr Neffe, der Gregor, und sieht es
ihr an, dass sie es eilig hat.

"Gut'n Morg'n, Nanni-Basl. Na, wo pressiert's
denn hin schon in aller Fruah?" "in d' Kirch
will ich noch g'schwind, i bin eh schon a bissl
spät dran, weil i noch Fisolen hing'stellt hab'
zum Kochen und im Herr Pfarrer ist es eh net
recht, wenn man z'spät kommt."

"Ja und was tut's denn mit dem Drum/Speck
unterm Arm?", fragte der Gregor.

"Jassasmarrand josef, jetzt hab ich daham
statt's den Speck das Betbuch in die Fisolen
nei'g'schmissen!"

A Náni néni

Náni néni igen jámbor asszony volt. Összesen
négy férfiember ellátása etetése nyugodott
törekény vállain, mivel három egészséges fiút
nevelt, akik jóéltvágyú apjukkal együtt
négyesben rendes kenyérpusztítók voltak.
Náni néninek tehát sok dolga akadt a
csikókályhánál ahhoz, hogy a férfiakat
jóllakassa. Arra mindig vigyázott, hogy
bokros teendőit úgy ossza be, hogy a reggeli
misére elmehessen.

Egyik reggel még mise előtt gyorsan
felkészített egy fazék babot, hadd főjön az idő
alatt. Mert minden férfinak ízlik a jó bableves
csülökkel egy darab szalonnával, knédllivel.
Misére menet találkozik Náni néni Gregor
nánával, aki látja a néni nagy igyekezetét.
- Jó reggelt Náni néni! Na hová igyekszik fly
korán?

- Misére sietek és már késésben is vagyok,
mert felraktam a babot, és a plébános úr nem
szereti, ha késünk.

- Te Náni és miért van az az oldalszalonna a
hónod alatt?

- Jesszusmária, akkor otthon a szalonna
helyett az imakönyvet tettem a babba!

Josef de Ponte és Hans Drach, Szauder Rudolf barátai
Stuttgartban, általa küldik Vörösvárnak

PILISTEX

Minden egy helyen!

**Textíliák, jogging- és pólóanyagok,
pamutkelmék, egyéb méterárúk,
kellékek,
napi és tartós élelmiszercikkek,
háztartási vegyiárúk nagy választékban!
SINGER varrógépek,
BURDA szabásminták!**

**Viszonteledóknak, készítőknak
nagykereskedelmi áron minden, ami textília!**

Pilisvörösvár, Fő út 117-119. Tel.: 30-372 és 30-369

TISZTELT LEENDŐ ÜGYFELÜNK!

Több évtizedes gyakorlattal ajánljuk szolgáltatásainkat az alábbiakra:

Beruházás bonyolítás

- * teljes körűen
- * részlegesen

Építés vállalkozás

- * generál és vállalkozói formában
- * belső építészeti munkák:
festés, tapétázás, asztalosipari munkák
- * Terranova külső és belső vakolási, hőszigetelési
rendszerek kivitelezése gépi és kézi úton

Ásvány előkészítési technológiák (törés, osztályozás)

- * tervezése, kivitelezése
- * használt technológiai gépek forgalmazása

Acélszerkezet tervezése, gyártása, szerelése

Gondoljon ránk az 1993. gazdasági év tervezése során – segítünk!

Sebesfi Vállalkozási Iroda 2085 Pilisvörösvár, Fő út 130. Tel./Fax: (26) 30-022

„Pilisvörösvár Ma” a nagyközség lapja, megjelenik havonta.

Felelős Kiadó: Botzheim István

Felelős szerkesztő: dr. Havasi László, Pilisvörösvár, Szent Erzsébet u. 14.

Készült a Tandem Kft. gondozásában